

Асоціація газового ринку України

ЗАЯВА АСОЦІАЦІЇ

ГС «Асоціація газового ринку України», що є добровільним об'єднанням незалежних газорозподільних та газозбутових підприємств, висловлює свій подив та розчарування з приводу заяви НАК «Нафтогаз України» від 4 квітня 2017 року.

У згаданій заяві НАК «Нафтогаз України» у некоректній формі закликає Уряд України ліквідувати регіональні газозбутові підприємств, а виконувати ними функції передати самій НАК.

Змушені нагадати, що зазначені газозбутові підприємства створені ще у 2015 році, за часів прем'єрства А.П. Яценюка, на виконання Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», шляхом виокремлення зі складу газорозподільних підприємств (облгазів). Виокремлення здійснене на виконання зобов'язань України як держави-члена Європейського Енергетичного Співтовариства відповідно до Директив Європейського Парламенту та Ради ЄС №2003/55/ЄС та №2009/73/ЄС (другого та третього енергопакетів).

Функціональні обов'язки, правовий статус та повноваження газозбутових підприємств визначаються Законом України «Про ринок природного газу», Постановою Кабінету Міністрів №187 від 22.03.2017 р., іншими законодавчими та нормативними актами України.

Серед іншого газозбутові підприємства виконують функції абонентського обліку природного газу, що постачається населенню: ведення особових рахунків, проведення звірок та корегувань з абонентами, забезпечення обліку та розрахунків. Підприємства несуть усі фінансові ризики, пов'язані зі збиранням платежів населення. Вони відповідальні перед своїми постачальниками (в тому числі й НАКом) за повноту та своєчасність оплати газу згідно з укладеними договорами. Жодного випадку відмови газозбутових підприємств від виконання своїх зобов'язань, банкрутств газозбутових підприємств, тощо, в Україні не відбулося.

Здатність же НАК «Нафтогаз України» взяти на себе виконання функцій абонентського обліку газу викликає сумнів. По-перше, ефективність самої НАК у сфері постачання газу за регульованим тарифом підприємствам теплової енергетики є надзвичайно низькою (рівень розрахунків – нижче 40%) і відчутно поступається розрахункам газозбутових підприємств. По-друге, складність роботи з сотнями тисяч приватних абонентів у кожній області набагато вища, ніж з кількома сотнями підприємств ТКЕ по всій країні.

Якщо ж НАК так наполегливо прагне розпочати постачання безпосередньо населенню – то він уже сьогодні має для цього усе необхідне, адже уже кілька років володіє чинною ліцензією НКРЕКП на постачання газу за регульованим тарифом по всій території України. Проте, як не дивно, жодних практичних кроків у цьому напрямку «Нафтогаз України» не зробив.

Отже, ініціатива НАКу виглядає більш ніж дивною, а її економічна доцільність вельми сумнівна. Подібні дії НАК «Нафтогаз України» можуть мати на меті посилення її монопольної позиції на газовому ринку України (частка ринку у 2016 р. – близько 80%) всупереч національному та європейському законодавству.

Що стосується заяв НАК «Нафтогаз України» на адресу газорозподільних підприємств (облгазів), то Асоціація уповноважена повідомити наступне.

НАК «Нафтогаз України» є звичайним учасником газового ринку, до повноважень якого не відноситься оцінка відкритості інших його учасників. Розповсюджена НАК інформація про те, що облгази вдаються до порушень законодавства у сфері публічних закупівель (в тому числі із використанням системи ProZorro) не відповідає дійсності.

Як суб'єкти природної монополії облгази звітують перед Національним регулятором за затвердженими Регулятором формами. Питання власності мереж та орендної плати за них врегульовані діючим законодавством і також не належать до компетенції НАК «Нафтогаз України».

Заява НАК «Нафтогаз України» від 4 квітня 2017 р. є такою, що завдає шкоди діловій репутації суб'єктів газового ринку та не відповідає нормам ділової етики. **Дії НАК скидаються на спробу усунути з газового ринку конкурентів, що створені та здійснюють свою діяльність у повній відповідності до українського та європейського законодавства.**

Господарський кодекс України надає підприємствам усіх форм власності рівні права у здійсненні господарської діяльності на території України. Надання необґрунтованих преференцій окремим підприємствам не допускається.

У зв'язку з вищевикладеним, Асоціація звернеться до Секретаріату Енергетичного співтовариства з запитом щодо відповідності заяви НАК «Нафтогаз України» від 4 квітня 2017 р. нормам європейського газового законодавства.

Довідково: ГС «Асоціація газового ринку України» заснована у 2015 р. До її складу входять публічні акціонерні товариства з газопостачання та газифікації «Гадячгаз», «Кременчукгаз», «Лубнигаз», «Одесагаз», «Полтавагаз» та «Херсонгаз», засновані ними газозбутові підприємства, а також інші підприємства газової галузі.